

Rozbor díla: John Steinbeck – O Myších A Lidech

Umělecký text

Analýza uměleckého textu

- Literární druh – epika
- Literární forma – próza
- Literární žánr – novela (alegorie)
- Téma díla – kritika a odsouzení násilí, rasismu a vykořisťování lidí
- Motivy díla – přátelství, duševní zaostalost, cesta za snem, násilí, zklamání
- Časoprostor
 - **čas:** 30. léta 20. století
 - **místo:** Kalifornie, farma u města Soledad a okolí
- Zasazení výňatku do kontextu díla – **děj:**

George a Lennie jsou dva kočovní dělníci. Mají sen, že jednoho dne budou mít vlastní farmu, kde jim nikdo nebude poroučet. Tento krásný sen se zdá skoro nemožný, protože duševně postižený Lennie vždy něco provede, kvůli čemuž se oba přátelé musí neustále stěhovat. Lennieho úchylka hlazení hebkých věcí bohužel vždy neskončí jen smrtí další myši...

Jednoho dne se tato kontrastní dvojice dostane na farmu, kde by si konečně mohli vydělat nějaké peníze, jelikož je zde nikdo nezná. George se snaží skrýt, že Lennie trpí duševní poruchou, což se mu ze začátku daří. Několikrát se dostanou do konfliktu s šéfovým synem Curleym. Lennie ho však rychle ujistí, že nemá smysl s ním měřit síly.

Curleyova manželka se začne zajímat o Lennieho. Ten se s ní začne bavit i přes Georgův zákaz. Curleyova žena se dozvídá o Lennieho úchylce a dovoluje mu pohladit si její vlasy. Po chvíli se jí to přestane líbit a začne křičet. Vyděšený Lennie s ní začne cloumat a nechtěně jí zlomí vaz. Ihned běží na místo, které si s Georgem domluvili, kdyby se něco stalo.

George se o všem dozvídá a okamžitě běží na stejné místo. Začne Lennieho utěšovat a ve chvíli, kdy mu opakuje jejich krásný sen, střílí Lennieho do hlavy.

Od George je to dobrý skutek, neboť ušetřil svému kamarádovi zbytečné trápení...

- Kompoziční výstavba – er-forma, chronologické vyprávění s občasnými retrospekt. prvky
- Vypravěč – vševědoucí
- Charakteristika postav
 - **George** – starostlivý, ochránářský, hodný a trpělivý; Lennieho má velmi rád, ikdyž mu někdy vyčítá následky jeho chování

- **Lennie** – velice pracovitý, ale hloupý a naivní, až dětinský; nemá vlastní rozum a je plně závislý na Georgovi
- **Curley** – syn správce na farmě, kam George a Lennie jdou pracovat; velmi žárlivý a zakomplexovaný; mladý, agresivní a snaží se vynutit si autoritu
- **Curleyova žena** – krásná, vyzývavá, nepříliš inteligentní a rozmazlená; hodně osamělá a chybí jí láska; žije život, o který nestojí
- Jazykové prostředky – jazyk je:
 - jednoduchý („Jakpak by ne, Georgi!“, „Vždyť já v té kapse ani nic nemám.“),
 - hovorový, často ngramatický („t’ululum“, „na mou duši“).
 - styl vyjadřuje autenticitu a sociální zařazení postav. George mluví o něco uhlazeněji než Lennie, jeho jazyk je méně naivní. (**George:** „To nepamatuješ, jak jsme si zašli do té agentury – Murray a Ready – a jak nám tam dali kartičky...?“ – delší, složená věta, která ukazuje vypravěčské schopnosti.; **Lennie:** „Já... já myslel, že jsem si ji dal do kapsy.“ – opakování („já... já“), náznak nejistoty a infantilního uvažování.)
- Typy promluv – ??? (primárně dialog)
- Tropý a figury – ??? (závisí na ukázce)

Literárně-historický kontext

- Zařazení autora do literární(ho)
 - období – 2. polovina 20. století
 - skupiny – nezařazen / samostatný autor
 - směru – realismus, naturalismus
- Další díla od autora – Plán Tortilla, Horzny hněvu, Toulavý autobus
- Další podobní představitelé –
 - Mark Twain – Dobrodružství Toma Sawyera,
 - Ernest Hemingway – Stařec a moře,
 - E. M. Remarque – Na západní frontě klid